

private vandløb. I sådanne bræmmer skal gødskning og sprøjtning ikke være tilladt.

Spørgsmålet om eventuel erstatning overvejes i forbindelse med kommende lovgivning.

Kendsgerningen er, at Kristeligt Folkeparti så foreslog erstatning der i 1992, som ikke blev støttet af andre. Men jeg tror ikke, at vi har ret meget at sige hinanden på. Jeg synes ikke, vi skal diskutere det mere. Jeg synes, det er godt, at vi – de her mange partier sådan lidt og meget til højre for midten – er enige om, at vi burde give en kompensation for de her dyrkningsfrie bræmmer, og at vi skulle rette op på de administrative forhold.

Så var der fru Vibeke Peschardts mere overordnede snak om landbruget, som der altid var så meget bøvl med. Og det er også beklageligt. Fru Peschardt kunne ikke forstå, hvorfor vi ikke hører fra slagteren, der skal lave udsugning, og den anden lille butikshandlende og håndværker, men når det er noget med landbruget, der skal overholde nogle miljøkrav, så er der altid problemer.

Det synes jeg også er generende, men det har nok noget at gøre med, at landbruget jo forvalter naturen og er en meget, meget stærk faktor på det område og derfor også har stor indflydelse på naturen, men også er meget afhængig af de ting, som de nu får lov at gøre ved naturen. Her skal der siges fra min side, at jeg synes også, det er pinligt, at landbruget altid skal have andre til at gå op i deres økonomi, man skal altid klage sig.

Det har jo noget at gøre med, at landbruget ikke er et rigtig frit erhverv. Landbruget er på støtten fra EU, og det ønsker landbruget i virkeligheden ikke. Vi ønsker faktisk alle sammen EU-støtten nedtrappet over nogle år så hurtigt som muligt, sådan at man kan komme til at arbejde på markedsmæssige vilkår, og så vil vi få almindeliggjort landbrugserhvervet ligesom andre frie erhverv, så det ikke blev sådan, at vi skulle diskutere økonomien i tide og utide.

Og så vil landbruget heller ikke i samme omfang kunne pålægges ekstra byrder, som det bliver i dag, hvor landbruget jo kan dokumentere, at landbruget er pålagt en masse ekstra byrder i forhold til de lande, som vi skal konkurrere med, og de lande, som arbejder under de samme markedsmæssige vilkår, som vi selv gør. Der er nogle store sammenhænge der.

En anden grund til, at landbruget somme tider må klage sig, er, at de her miljøkrav, som det stilles over for, ikke altid er realistiske. Det

betyder ikke, at landbruget ikke altid er enig i, at der er grund til at gøre noget ved det. Landbruget indgår faktisk i utrolig store forandringer hele tiden.

Landmænd er sådan næsten ligesom andre mennesker: Indtil de bliver klar over, at det er forkert, eller der kommer nogen og siger til dem, at det, de gør, er forkert, så går de faktisk efter de letteste penge. Der er de helt almindelige mennesker. Når så folk kommer og banker dem på ryggen og siger, gamle ven, det, du laver der, er faktisk noget svineri, så kender jeg intet erhverv, der er så hurtigt til at ændre signaler som landbruget. De har virkelig lavet om på tingene på miljøområdet, på gødnings- og nitratudledningen, på pesticidforbruget osv. Men fordi man altid aftaler urealistiske handlingsplaner, så får man også altid nogle negative resultater, nemlig nogle planer, som landbruget ikke kan opfylde, fordi de planer, man aftaler, ikke altid har et sagligt grundlag.

Nå, det var en generel snak i anledning af fru Peschardts indlæg.

Så vil jeg sige om de forslag her – og det er egentlig en fortsættelse af det, jeg lige har sagt – at hvis Folketinget nu vedtog at udbetale erstatning, som vi foreslår i B 125, så vil man kunne vinde landmændene som langt mere positive samarbejdspartnere på miljøområdet i stedet for, som det er i dag, hvor utilfredshed med manglende kompensation kan føre til, at landmænd modarbejder bræmmeordningen.

Kristeligt Folkeparti vil af miljømæssige grunde gå ind for, at der indføres dyrkningsfri bræmmer langs højt målsatte vandløb og søer, og der kan sagtens være en grund til, at de er bredere end i dag. Det kan heller ikke afvises, at det er miljømæssigt rigtigt. Men det bør være et samfundsmæssigt ansvar, at der føres en ansvarlig miljøpolitik i Danmark.

Det er et problem, at lovgivningen i flere tilfælde under påberåbelse af almenvellet har indskrænket rådigheden over privat ejendom uden at yde fuld erstatning. Indførelse af dyrkningsfri bræmmer er et eksempel på det. Men også i andre situationer er landmænds rådighed over deres egen jord begrænset, uden at der er ydet kompensation.

Det kan ikke være meningen, at grundlovens bestemmelser om ejendomsrettens ukrænkelighed i praksis trædes under fode ved en fortolkning af ekspropriationsbestemmelser, der i mange tilfælde betyder, at ejendomsrettens ukrænkelighed er uden reelt indhold. Lovgiver-